

жим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=85%2F96-%E2%FO>.

3. Александрова М.М. Страхування: Навч.-метод. посіб. / М.М. Александрова. – К.: ЦУЛ, 2002. – 208 с.

4. Базилевич В.Д. Страхова справа / В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич. – К.: Знання, 2005. – 351 с.

5. Бутинець Ф.Ф., Олійник О.В., Шигун М.М., Шулепова С.М. Організація бухгалтерського обліку. Навчальний посібник для студентів вузів спеціальності 7.050.106 «Облік і аудит». 2-ге вид., доп. і перероб. – Житомир: ЖІТІ, 2001. – 576 с.

6. Внукова Н.М., Успенко В.І., Временко Л.В., Кондратенко Д.В. Страхування: теорія та практика: Навч.-метод. посібник // Н.М. Внукова, В.І. Успенко, Л.В. Временко, Д.В. Кондратенко. – Х.: Бурун Книга, 2004. – 371 с.

7. Вобль К.Г. Основы экономии страхования. – М.: Анкил, 1995. – С. 77.

8. Вовчак О.Д. Страхування: Навч. посіб. / О.Д. Вовчак. – Л.: Новий Світ-2000, 2004. – 480 с.

9. Грязнова А.Г. Финансово-кредитный энциклопедический словарь. – М.: Финансы и статистика, 2002. – С. 1037.

10. Дубровина Т.А. Бухгалтерский учет в страховых организациях. – М.: ЮНИТИ, 2000. – С. 316.

11. Жуков В.Н. Учет финансовых результатов для целей налогообложения // Бухгалтерский учет и аудит, 1997, №12.

12. Калюга О.В., Калюга Е.В. Контроль финансовой отчетности и правильность ее составления. – К.: Ника-Центр, 2001.

13. Карпенко Н.І. Проблеми узгодження бухгалтерського і податкового обліку результатів діяльності та шляхи їх вирішення. – Т.: «Векс», 2003.

14. Лебедзевич Я.В. Класифікація доходів і результатів діяльності та їх облікова інтерпретація. – К.: Ніка – Центр, 2001.

15. Лень В.С., Гливенко В.В. Звітність підприємства. Підручник. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 612 с.

16. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електрон. ресурс]. Режим доступу: <http://nfp.gov.ua/content/informaciya-pro-stan-i-rozvitok.html>

17. Осадець С.С. Страхування: Підручник / С.С. Осадець. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2002. – 599 с.

18. Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. Современный экономический словарь, изд. – 6-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2008. – 512 с. – (Библиотека словарей «ИНФРА-М»).

19. Ротова Т.А., Руденко Л.С. Страхування: Навч. посібник. – К.: Київ, 2004. – 400 с.

УДК 338.242:657

О.І. ВОЛОТ,
к.е.н., Чернігівський національний технологічний університет,
А.П. МИТЬКО,
студентка, Чернігівський національний технологічний університет

Бухгалтерський аутсорсинг: сутність, класифікація та облік

У статті досліджено сучасний стан та економічну сутність бухгалтерського аутсорсингу. Розроблено класифікацію послуг з бухгалтерського аутсорсингу та відображення в обліку, що сприятиме покращенню якості ведення бухгалтерського обліку та формування пакету фінансової звітності.

Ключові слова: аутсорсинг, бухгалтерський аутсорсинг, класифікація, бухгалтерський облік, доходи, витрати.

Е.І. ВОЛОТ,
к.э.н., Черниговский национальный технологический университет,
А.П. МИТЬКО,
студентка, Черниговский национальный технологический университет

Бухгалтерский аутсорсинг: суть, классификация и учет

В статье исследованы современное состояние и экономическая суть бухгалтерского аутсорсинга. Разработана классификация услуг по бухгалтерскому аутсорсингу и отображение в учете, что будет способствовать улучшению качества ведения бухгалтерского учета и формированию пакета финансовой отчетности.

Ключевые слова: аутсорсинг, бухгалтерский аутсорсинг, классификация, бухгалтерский учет, доходы, расходы.

О.І. ВОЛОТ,
PhD, Chernihiv national technological university
А.П. МИТЬКО,
student, Chernihiv national technological university

Accounting outsourcing: essence, classification and accounting

This paper investigates the current state and the economic substance of accounting outsourcing. The classification of accounting outsourcing services and recording that will improve the quality of accounting and financial reporting package formation.

Keywords: outsourcing, accounting outsourcing, classification, accounting, revenues, expenses.

Постановка проблеми. Для того щоб суб'єкт підприємницької діяльності був лідером на внутрішньому ринку та представляв стійку конкурентоспроможну позицію на зовнішньому – першочергово, потрібно здійснювати пошук більш нових методик і технологій управління підприємством, які матимуть вектор направлення на

підвищення кількісних та якісних показників ефективності господарської діяльності. Однією з таких технологій, яка поступово набуває суттєвого значення, є бухгалтерський аутсорсинг.

Проте на даній стадії розвитку економічних відносин, які мають місце в Україні, він не є в достатній мірі вивченим та

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

охарактеризованим. Виходячи з вищесказаного можна вести мову про те, що його подальше дослідження з метою набуття теоретичної та практичної цінності являє неабияку актуальність та чітко виражену необхідність. Дана технологія – бухгалтерський аутсорсинг – має пряме спрямування на покращення якості ведення бухгалтерського обліку та формування пакету фінансової звітності.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Останнім часом питанням щодо послуг з аутсорсингу переймається доволі значна частина як молодих, так і більш досвідчених дослідників, які намагаються якомога доступнішим чином описати свої позиції в наукових напрацюваннях, зокрема деякі з них: Б.А. Анікін [1], Г.В. Дугінець [2], К.М. Леміш [3],

А.А. Пилипенко [4], О.В. Токар [8], О.В. Шимко [9] та ін. Проте на сьогодні не приділено достатньої уваги питанням сутності бухгалтерського аутсорсингу, класифікації послуг та відображення в обліку. На наш погляд, перераховані елементи є суттєвими і мають бути детально розглянутими та охарактеризованими, що ми, власне, й вирішили здійснити в даному науковому дослідженні.

Метою статті є дослідження економічної сутності бухгалтерського аутсорсингу, розробки класифікації послуг із бухгалтерського аутсорсингу та відображення в обліку, що сприятиме якості покращення ведення бухгалтерського обліку.

Виклад основного матеріалу. Зазначимо, що послуги з аутсорсингу є іноземного походження (англ. outsourcing, out – з,

Таблиця 1. Тракткування сутності економічної категорії «аутсорсинг»

Джерело	Тракткування економічної категорії «аутсорсинг»
Пилипенко А.А. [4]	Це передача окремих функцій підприємства професійному сторонньому виконавцю для концентрації всіх власних ресурсів на основному виді діяльності підприємства
Токар О.В. [8]	Це передача організацією певних бізнес-процесів або виробничих функцій на обслуговування інших компаній, що спеціалізуються у відповідній сфері
Дугінець Г.В. [2]	Це не тільки спосіб підвищення прибутковості підприємств, але й засіб, який сприяє поглибленню діяльності за рахунок зосередження на основному напрямку й передачі побічних, допоміжних функцій зовнішнім фахівцям
Райзберг Б.А. [7]	Це передача традиційних, не ключових функцій організації зовнішнім виконавцям; відмова від власного бізнес-процесу, наприклад, складання балансу, і придбання послуг з реалізації цього бізнес-процесу в іншій, спеціалізованій організації
Анікін Б.А. [1]	Це використання послуг сторонньої організації для виконання свої завдань
Леміш К.М. [3]	Це передача на комерційній основі непрофільних видів діяльності іншим компаніям, у тому числі зарубіжним
Юрчук Д.Д. [10]	Це стратегія управління, що дозволяє оптимізувати функціонування організації за рахунок зосередження діяльності на головному напрямі

Джерело: розроблено авторами.

Рисунок 1. Класифікація послуг із бухгалтерського аутсорсингу

Джерело: власна розробка авторів.

Таблиця 2. Характеристика складових новорозробленого П(С)БО 36 «Бухгалтерський аутсорсинг»

Складові стандарту	Основні позиції складової стандарту
Загальні положення	Даним стандартом зобов'язані користуватися всі суб'єкти підприємницької діяльності всіх форм власності (крім банків і бюджетних організацій). Визначення термінів, що застосовуватимуться в стандарті: бухгалтерський аутсорсинг, акт надання послуг із бухгалтерського аутсорсингу, організація–аутсорсер, користувач послуг із бухгалтерського аутсорсингу та ін.
Основні характеристики	Основні критерії визнання послуг із бухгалтерського аутсорсингу, акцент на тому, що працівники, які безпосередньо здійснюватимуть послуги не будуть штатними працівниками в даного підприємства. Нарахування й утримання на суму заробітної плати працівників, які безпосередньо надаватимуть, послуги буде здійснювати організація, що надає послуги, оскільки дані працівники входять до її штату
Акт про надання послуг із бухгалтерського аутсорсингу	Основним нормативним документом, який має регулювати відносини щодо надання послуг із бухгалтерського обліку, є акт надання послуг. із бухгалтерського аутсорсингу. Даний акт має містити реквізити, які затверджені нормами чинного законодавства, та мати наступний зміст у розрізі основних частин, зокрема роз'яснення відносно переліку бухгалтерських послуг та строку їх надання, порушення умов та невідповідності якості тощо
Відображення на рахунках в обліку	Витрати, які пов'язані із послугами ведення бухгалтерського обліку будуть входити до складу адміністративних витрат, оскільки на пряму пов'язані із управлінням підприємства. Затрати, які пов'язані із послугами, спрямованими на виконання проектів, які передбачають створення (виготовлення) необоротних активів, будуть капіталізуватися й утворюватимуть балансову вартість об'єкта тощо

Джерело: пропозиції складових запропоновані авторами.

Таблиця 3. Відображення в обліку операцій, пов'язаних із послугами бухгалтерського аутсорсингу

Зміст господарської операції	Бухгалтерський облік			Облік податків	
	Д-т	К-т	сума, грн.	податкові доходи	податкові витрати
1. Нарахування та оплата витрат щодо бухгалтерського аутсорсингу (післяплата):					
Нараховані витрати із послуг бухгалтерського аутсорсингу	92*	84	10 000		10 000*
	84	685	10 000		
Податковий кредит із податку на додану вартість	641	685	2000		
Витрати, списані на результат операційної діяльності	791	92	10 000		
Перераховані кошти організації, яка надавала послуги	685	311	12 000		
2. Послуги бухгалтерського аутсорсингу, які пов'язані із придбанням (виготовленням) основних засобів (передплата):					
Перераховано аванс організації	371	311	1200		
Податковий кредит із податку на додану вартість	641	644	200		
Капіталізація послуг із аутсорсингу до складу основного засобу	152	371	1000		
Податковий кредит із податку на додану вартість	644	371	200		
Збільшено балансову вартість основного засобу	10	152	1 000		
3. У процесі ведення бухгалтерського обліку були виявлені помилки, які ведуть за собою штрафні санкції, які, згідно з умовами договору, має сплатити організація–аутсорсер:					
Виставлено претензію організації аутсорсеру, яка була задоволена	374	719**	1000	1 000	
	719	791	1000		
Отримано гроші на рахунок	311	374	1000		
Нарахована сума штрафної санкції (пені, неустойки) відповідному державному органу	948	84	1000		1000
	84	685	1000		
	791	948	1000		
Перераховано кошти	685	311	1000		

* У відповідності до п. 102.2 ст. 138 Податкового кодексу України [9] винагороди за консультаційні, інформаційні, аудиторські та інші послуги, що отримує платник податку для господарської діяльності, можна характеризувати як адміністративні витрати; згідно п. 18 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [10] до складу адміністративних можна включити винагороди за професійні послуги (юридичні, аудиторські, з оцінки майна тощо). Має місце позиція уніфікації податкових та бухгалтерських норм визнання витрат.

** Задоволена претензія має місце в операційній діяльності підприємства, і розцінюється згідно П(С)БО 15 «Дохід» як дохід, а тому має бути облікованою на субрахунку 719 «Інший операційний дохід»; якщо розглядати з точки зору Податкового кодексу, то він також відносить дану суму до іншого операційного доходу.

Джерело: розроблено авторами.

sourcing – джерела), і в процесі розвитку менеджменту на підприємствах України набувають усе більш широкого застосування. Проте спостерігається наявний фактор стримування розви-

тку аутсорсингу з боку чинного законодавства України, зокрема відсутнє чітке нормативно-правове забезпечення, яке б здійснювало регулювання та контроль за даними послугами.

З'ясуємо, що можна розуміти під економічною категорією «аутсорсинг», а вже потім охарактеризуємо сутність терміну «бухгалтерський аутсорсинг» (табл. 1).

Здійснивши аналіз переліку трактувань терміну «аутсорсинг», ми з'ясували головні його особливості, на основі яких вивели власне авторське тлумачення терміну «бухгалтерський аутсорсинг», зокрема, це стратегія управління, яка передбачає передачу функцій із бухгалтерського обліку спеціалізованій організації, яка, своєю чергою, бере на себе всі ризики та зобов'язується належним чином виконувати покладені на неї зобов'язання відповідно до укладеного договору.

Класифікація послуг із бухгалтерського аутсорсингу (рис. 1) враховує класифікаційні одиниці, на які першочергово потрібно звернути увагу: обсяг охоплення, галузева направленість, термін та частота користування послугами, ймовірність здійснення помилок в обліку та ін.

А тому виходячи із сутності бухгалтерського аутсорсингу його значення та розробленої класифікації, що, власне, було здійснено в цілях бухгалтерського обліку, ми вважаємо, що існує необхідність створення Міністерством фінансів України бухгалтерського стандарту – П(С)БО 36 «Бухгалтерський аутсорсинг». Він міститиме інформацію відносно основних позицій даної технології управління обліковою системою підприємства (табл. 2).

Найбільш розповсюджені операції (з урахуванням даних табл. 2), які пов'язані з бухгалтерським аутсорсингом, згруповані до табл. 3.

Два вищенаведені приклади є стандартними (табл. 3), а тому на практиці підприємства застосовують саме їх. Відображення штрафних санкцій є дещо проблематичним, оскільки підприємства їх відображають по-різному. Ми навели власний приклад, який, на нашу думку, є найбільш правильним і враховує всі нормативні аспекти.

Висновки

1. Проведене дослідження дає змогу поглибити зміст поняття «бухгалтерський аутсорсинг», яке на відміну від існуючих та з урахуванням виявлених властивостей, ознак та принципів формування охарактеризоване як стратегія управління, що передбачає передачу функцій із бухгалтерського обліку спеціалізованій організації, яка, своєю чергою, бере на себе всі ризики та зобов'язується належним чином виконувати покладені на неї зобов'язання відповідно до укладеного договору.

2. Запропоновано алгоритм відображення операцій щодо аутсорсингу за допомогою бухгалтерських записів, а також приділено увагу податковим критеріям визнання доходів та витрат на прикладі даних операцій.

3. Розроблено класифікацію послуг із бухгалтерського аутсорсингу, яка має направлення на розуміння самої сутності аутсорсингу в цілях бухгалтерського обліку.

4. Акцентовано увагу на здійсненні бухгалтерської регламентації технології бухгалтерський аутсорсинг за допомогою запропонованого П(С)БО 36 «Бухгалтерський аутсорсинг».

Список використаних джерел

1. Аникин Б.А. Аутсорсинг: созданиевысокоэффективных и конкурентоспособных организаций / Б.А. Аникин. – М.: Довгань, 2007. – 295 с.

2. Дугінець Г.В. Вплив міжнародного аутсорсингу на розвиток людського капіталу в умовах глобалізації / Г.В. Дугінець // Зб. наукових робіт «Проблеми і перспективирозвитка». – 2012. – №3. – С. 124–128.

3. Леміш К.М. Форми регіонального менеджменту в умовах регіоналізації та глобалізації / К.М. Леміш // Регіональний збірник наукових праць з економіки «Прометей». – 2011. – №1. – С. 272.

4. Пилипенко А.А. Організація обліку і контролю / А.А. Пилипенко, В.І. Отенко. – Х.: ІНЖЕК, 2005. – 424 с.

5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 №2755–VI, поточна редакція від 04.08.2013 / Офіційний сайт Верховної Ради України. – [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» від 31.12.99 №318, поточна редакція від 10.01.2012– [Електрон. ресурс] <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>

7. Райзберг Б.А. Современный экономический словарь / Б.А. Райзберг. – М.: ИНФРА–М, 2007. – 495 с.

8. Токар О.В. Роль аутсорсингу в управлінні підприємством / О.В. Токар // Науковий журнал «Управління розвитком». – 2010. – №19. – С. 81.

9. Шимко О.В. Аутсорсинг як інструмент забезпечення ефективної діяльності підприємства / О.В. Шимко / Актуальні наукові досягнення – 2008: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Прага, 27 червня – 05 липня 2008 р.). м. Прага: PublishingHouse «EducationandScience». – 2008. – [Електрон. ресурс] – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/8_NIT_2008/Tethis/Economics/27840.doc.htm

10. Юрчук Д.Д. Аутсорсинг як інструмент підвищення ефективності антикризового управління [Електрон. ресурс] / Д.Д. Юрчук, Б.В. Федінчук, І.М. Літовська // 2011 Освіта і наука 21 століття – 2011: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Софія, 17–25 жовтня 2011 р.). м. Софія: «Бял ГРАД–БГ». – 2011. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/13_NMN_2011/Economics/3_83009.doc.htm

М.В. КУЗУБ,

ст. викладач, кафедра обліку, аудиту і статистики, Український державний університет фінансів та міжнародної торгівлі

Теоретичні засади оцінки готової продукції тваринництва

Запровадження національних П(С)БО на підприємствах України на засадах, що не суперечать МСБО, відповідно до Закону «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» наблизило методику ведення обліку до міжнародних вимог, однак виникло ряд моментів, які ставлять під сумнів обґрунтованість звітної інформації. Особливо це стосується сільськогосподарських підприємств.

У статті відмічені труднощі при первісному визнанні продукції тваринництва, наведено та проаналізовано методи її оцінки за справедливою вартістю та їх вплив на послідовую організацію обліку.